

документ Європейське економічне співтовариство від 01.10.1988) URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_343#Text

2. Про свободу здійснення професійних адвокатських обов'язків: Рекомендація № R (2000) 21 Комітету Міністрів державам-членам URL: https://supreme.court.gov.ua/userfiles/R_2000_21_2000_10_25.pdf

3. Гвозд'їй В.А. До питання світової практики тлумачення основних принципів адвокатської етики URL: https://kdka.odessa.gov.ua/wp-content/uploads/2019/06/voa-AE-2019-OBL_.pdf

4. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 05.07.2012 р. Відомості Верховної Ради (ВВР). 2013. № 27. Ст. 282. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5076-17/conv#n173>

5. Правила адвокатської етики: Затвержені Звітно-виборним з'їздом адвокатів України 09 червня 2017 р.. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/n0001891-17#Text>

6. Логінова С. М. Адвокатська таємниця: теорія і практика : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.10. С. М. Логінова ; КНУ ім. Т. Шевченка. К., 2002. 19 с.

Науковий керівник: доктор юридичних наук, професор кафедри організації судових, правоохоронних органів та адвокатури Національного університету «Одеська юридична академія», професор **Косюта Михайло Васильович**

Осуховська Є.В.

студентка 2-го курсу магістратури факультету цивільної та господарської юстиції Національного університету «Одеська юридична академія»

ПОРІВНЯЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКИ АДВОКАТСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ ТА НІМЕЧЧИНІ

На сьогоднішній день реформування вітчизняного інституту адвокатури є досить актуальним, через це виникає необхідність дослідження організації, діяльності та структури адвокатури країн Європейського Союзу, а саме Німеччини. Професія адвоката спрямована на охорону прав людини у відносинах із державною владою за допомогою загальноновизнаних світовим співтовариством чітких норм адвокатської етики. О.П. Якименко, В.М. Бігун, В.В. Медвечук, О.Д. Святоцький, К.П. Коваль, О.А. Банчук та чимало інших українських правознавців аналізували зарубіжний досвід діяльності адвокатури, встановлювали переваги та недоліки світових моделей адвокатури заради поліпшення організації та діяльності української адвокатури.

Федеральне положення про адвокатуру 1959 року, яке з незначними змінами діє і сьогодні, є основним нормативним актом, який закріплює правовий статус адвокатури в Німеччині. Згідно з ним адвокатура Німеччини – це незалежна організація в системі правосуддя, а адвокати – практично вільні підприємці, які мають свої контори та наймають службовців. І в Україні, і в Німеччині адвокати діють на підставі принципів адвокатської етики: конфіденційність; незалежність та свобода адвоката у здійсненні адвокатської діяльності; дотримання законності у професійній діяльності у приватному житті; домінантність інтересів клієнта; неприпустимість конфлікту інтересів; компетентність та добросовісність (добросесність) при наданні правової допомоги. Але головною відмінністю є те, що ці принципи моральних засад діяльності адвокатів нормативно закріплені лише у Правилах адвокатської етики, а не у Законі України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» (далі – Закон). Імплементация цих європейських стандартів у Закон може позитивно вплинути не лише на рівень розвитку правової держави, а й значною мірою підвищить імідж нашої держави.

Вважається, що послуги німецьких адвокатів є більш якісними, саме через процес доступу до професії. У Німеччині охочі займатися адвокатською діяльністю мають скласти два державних іспити. У разі нескладання якогось з двох екзаменів доступ до німецької юриспруденції для кандидата вже закритий. Як показує практика, лише 1% студентів може скласти перший іспит на «відмінно». В Україні втілення єдиного екзамену для доступу до правничої професії залишається на рівні дискусії, через масштабний переворот у сфері вітчизняної юриспруденції.

Деякі роки тому в Українське законодавство ввели так звану адвокатську «монополію» на представництво сторін у суді, головною метою якої є підвищення якості послуг. Тобто тільки адвокати можуть допускатися до участі в судових процесах, що значно зменшить строки розгляду справ у судах. У Німеччині адвокатська «монополія» – це звичне явище, яке закріплено та успішно діє вже більше 50 років – з 1950 року, коли були прийняті Цивільний та Кримінальний процесуальні кодекси. Проте, згідно з Німецьким Кримінальним процесуальним кодексом, захисником у судовому процесі може бути не тільки адвокат, але й викладач права, який успішно склав другий державний екзамен (що є основною умовою для набуття статусу *Volljurist* – повноцінний юрист). За цивільним судочинством Німеччини у судах земель (*Landgericht*) та вищих судах земель (*Oberlandgericht*) сторони обов'язково повинні користуватися послугами адвокатів, єдине виключення зроблено для юридичних осіб публічного права – вони можуть бути представлені своїми штатними співробітниками, які також здали другий державний іспит. На жаль, в Україні і досі тривають дискусії щодо переваг та недоліків впровадження адвокатської монополії.

Заради поліпшення вітчизняної адвокатської діяльності українські самоврядні органи прагнуть до взаємодії з німецькими колегами. Обмін досвідом між Національною асоціацією адвокатів України та Федеральною палатою адвокатів Німеччини був закладений у 2014 році та активно розвивається, в цьому аспекті неоціненною підтримкою стала співпраця між BRAK та НААУ. Наприкінці липня 2019 року делегація НААУ відвідала Німеччину задля обміну досвідом. Українські делегати вивчали досвід BRAK у розвитку інституту самоврядування, здійснення дисциплінарних процедур, підвищення кваліфікації та доступу до професії. Українська сучасна модель адвокатського самоврядування була запроваджена лише у 2012 році, натомість самоврядування німецької адвокатури діє з 1878 року. Тобто адвокатське самоврядування в Україні зазнавало і буде зазнавати чергових змін доки воно не стане ефективним інструментом забезпечення незалежності професії адвоката.

Одним із найважливіших пунктів, що потребують реформування, є страхування професійної діяльності адвокатів, що являється міжнародним стандартом адвокатської діяльності. Наразі в Україні страхування професійної діяльності адвокатів регулюється лише загальними нормами Цивільного кодексу України та Законом України «Про страхування» від 07.03.1996 року. В нормах цих законодавчих актів зазначено, що страхування є видом цивільно-правових відносин щодо захисту майнових інтересів фізичних та юридичних осіб у разі настання певних подій, визначених договором страхування або чинним законодавством, за рахунок грошових фондів, що формуються шляхом сплати фізичними та юридичними особами страхових платежів. Адвокати на власний розсуд визначають потребу в страхуванні своєї професійної діяльності. На відміну від Німеччини, вітчизняне законодавство взагалі не передбачає особливостей страхування адвокатської діяльності, особливо, часткового або повного відшкодування збитків клієнту за адвокатські помилки, через те, що адвокати у своїй діяльності невірно застосовують нормативно-правові акти, або адвокати ненавмисно розголошують відомості, одержані ними в ході такої діяльності тощо. Голова Ради адвокатів м. Києва заявив, що страхування професійної відповідальності адвокатів Німеччини є гарантією якості наданих послуг, а страхування можливих юридичних витрат – важливим для впорядкування їх ринку адвокатських послуг. Запровадження інституту обов'язкового страхування професійної відповідальності адвокатів в Україні може позитивно вплинути на стан дотримання прав, свобод та законних інтересів клієнтів адвоката – фізичних та юридичних осіб.

Отже, у Німеччині система правового регулювання організації та діяльності органів адвокатури характеризується своєю фундаментальністю та ефективністю. Крім того, існують органи адвокатського самоврядування, які являють собою більш розвинені централізовані структури, ніж в

Україні. Українська адвокатура може запозичити досвід Німеччини у сфері страхування адвокатської діяльності. Серед недоліків адвокатури Німеччини слід відмітити, що у Німеччині чітко простежується залежність адвокатури від держави, на відміну від України. Переймаючи актуальний досвід зарубіжних країн можна значно поліпшити організацію інституту адвокатури в Україні.

Список використаної літератури:

1. Вільчик Т. Б. Системи органів адвокатського самоврядування в країнах Європейського Союзу (Італія, Німеччина, Франція). *Право та інноваційне суспільство*. 2015. №2(5). 45 с.

2. Правила адвокатської етики, затверджені Звітно-виборним з'їздом адвокатів України від 09 червня 2017 року. URL: https://unba.org.ua/assets/uploads/legislation/pravila/2019-03-15-pravila-2019_5cb72d3191e0e.pdf

3. Про страхування: Закон України від 07.03.1996 №85/96-ВР. ВВР. 1996. №18. 34 с.

Науковий керівник: кандидат юридичних наук, доцент кафедри організації судових, правоохоронних органів та адвокатури Національного університету «Одеська юридична академія» **Кісліцина Ірина Олександрівна**

Rentyuk V., Romaniuk Y.

*1th year master's students of Faculty of public prosecution and investigation
(Criminal Justice) National University "Odessa Law Academy"*

PECULIARITIES OF ATTORNEYS-AT-LAW ACTIVITY IN SOUTH KOREA

Increasing interest in the development of the western countries and their law systems is totally everywhere, but nobody talks about the great breakthrough of such eastern states as the Republic of Korea, Japan and Singapore. We decided to scrutinize how is conducted an attorneys-at-law activity in the Republic of Korea. Let's start with some history. At the beginning of the 21st century Korea has experienced the rapid reformation of all of its judicial institutions and the entire legal profession. In 2009 the graduate-level law school system was changed, a new legal education scheme in form of Bar Exam, replaced its predecessor, the National Judicial Examination. Since 2008 an entirely new system of lay participation in criminal procedure, similar to the jury system of the common law world, had already been in operation. The unified plan for judicial appointment (*po pcho irwo nhwa*), under which judges are appointed from among lawyers with five or more